

Leerrede over Éfeze 2: 13 en 14, uitgesproken op Woensdagavond 9/02/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 119: 17 en 18

Lezen - Éfeze 2

Voorrede.

Wanneer in ons leven omstandigheden voorkomen, waarin wij, hoe wij er ook op tegen zijn, tot in de diepste grond van onze ziel overreed worden dat wij een mens zijn die alle geestelijk licht en kennis in zichzelf mist en derft, dan vermenen wij op een terrein te zijn, te komen of gekomen zijn, waar het nu toch helemaal fout is, want zó blind, onkundig, onwetend en duister zijn wij nog nooit geweest! Maar als wij nu eens die 119e Psalm lezen, en acht geven op wat wij daar zongen, dan vinden wij daar toch wat anders in vervat.

Wij allen geloven toch wel, dat David een man geweest is naar het hart van God, een ware Sionniet, een waar door Gods Geest en genade bearbeide en verlichte en een ingezetene in dat Koninkrijk. Algemeen wordt ook aangenomen, dat de 119e Psalm door David op zeer hoge leeftijd is gedicht, dus met een schat aan kennis en ervaring achter hem. Nu is hij in de loop der jaren niet iemand geworden, die voor de dag kon komen met: ik ben een mens die ervaring heeft, ik weet het, en als ik het niet weet wie moet het dan weten? Neen, zo is het niet.

Maar wij zongen: "Leer mij, o HEER, de weg door U bepaald." Waaruit zou dat toch zijn, dat zo'n oud, geoefend kind Gods, de man naar Gods hart, uit zo'n lage staat opkomt? Zou dat zó zijn, dat er aparte zonden tussen zitten, een breuk tussen God en hem, dat hij het daaruit niet meer wist? Zou dat het geval kunnen zijn? Neen, zo is het niet. David spreekt daar uit de waarachtigheid der genade. Gij mocht zeggen: "maar man, dat is toch wel wat ver doorgedreven." Toch houd ik dat staande, op grond hiervan, dat de genade ons de werkelijkheid doet zien en kennen.

God is Geest, daarbij: Zijn werken zijn geestelijk. Nu hebben wij niet eens voor een keer nodig om verlicht te worden, maar dat hebben wij steeds nodig. Want met ervaring die achter ons ligt kunnen wij ons niet helpen. Dat is tóen geweest. Maar hoe ben ik nú? Hoe moet ik verder? David is dus iemand geweest die zichzelf niet kon helpen en die daar dermate van verzekerd was, dat hij met al zijn belangen aan de genadedeur bij God is geweest: wilt U mij die eer aandoen, dat U mij de weg leert, door U bepaald?

Want, als God hem die leerde, dan bewaarde hij hem wel tot het einde toe, maar anders niet. Nu verlichtte dus de genade hem vooreerst om het bij God te zoeken, en ten andere deed de genade hem also spreken, dat hij dan daaruit tot Gods eer kon leven, wandelende de weg Gods. David is dus niet iemand geweest van: "hoe kan ik op z'n gemakkelijkst in de hemel komen?" Neen, daarover liep het bij hem ook niet, maar om Gode te kunnen en mogen leven. Dat kan alleen uit de genade en de verlichting van Gods Geest.

Daaruit zongen wij van hem: "Leer mij", en: "Doe mij op 't pad van Uw geboden treên." Hij is dus niet iemand, die het in hoovaardij, in hoogmoed, in eigenwijsheid het zelf wel weet; maar hij is een eenvoudig kind, verlicht door Gods genade, die verstaat waar alles vandaan moet komen, het daarom ook dáár zoekt waar het is. Zien wij dus wel, dat wij niet zo vreemd moeten doen, als wij op dit terrein komen: "ik weet het niet?" Maar dan moeten wij bij Hem zijn, om te zoeken dat hij ons daarin toeschikt. Dat is de weg. En, werkelijk, dat doet Hij ook wel.

Want wanneer wij bidden naar Zijn wil, zo weten wij, dat Hij ons verhoort. En dat is bidden naar Zijn wil, als wij datgene van Hem bidden, waardoor wij Hem eer kunnen geven, en als schepselen Gods de rechte plaats voor Hem innemen. Dat is dus de weg, bij aan- en bij voortgang, tot het einde toe. Welk een genade zou het zijn, als wij daarin ons leven mochten doorbrengen.

Dat het zelfs zo is, dat, wanneer wij aan het eind van onze loopbaan zijn, het nog geldt: ja, ik weet het niet, maar leert U mij, opdat de genade als genade openbaar wordt en uitblinkt.

Ik heb indertijd van een vrouw gehoord die hoogbejaard was - wat last had van haar ouderdom, een beetje gebrekkig was en daarom te bed lag, maar om nu te zeggen dat ze zo ziek was, nee dat was ook niet het geval - die op een morgen tegen haar dochter zei: "Weet je ook waar dat staat, en wat zou dat toch betekenen: "Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! beërft dat Koninkrijk hetwelk u bereidt is van de grondlegging der wereld." "Neen", antwoordde haar dochter, "ik weet het heus niet."

Zij wist ook niet wat ze met zo'n tekst moest beginnen, om daar enige verklaring aan te geven. Een poosje later zegt die moeder: "als ik nu nog wist dat ik lag te sterven, dan zou ik het wel weten, maar je ziet wel hoe ik hier lig." Nog wat later: "zeg, waar zingen ze toch zo mooi? zó mooi." "Ja maar moeder, ik hoor niet zingen." "Ga nu; ik, een oud mens, zou het horen en jij niet? Nu, nú hoor je het toch wel? Het komt al dichterbij. Hoor toch eens, o kind, hoor toch eens. Toe, laten wij meedoen. Zingen moeten wij, zingen ..." en ... pfft, ze blies de adem uit.

Kijk eens, Jezus zaligt een mens, en leidt een mens tot in Sion. Waar Hij leidt, trekken wij er de vrucht van. Zo was het ook met dat mens. Ze wist niet dat ze lag te sterven, maar Jezus haalde haar thuis. Zij wist het niet, maar had er het genot van. Ik breng dat bij, opdat ieder de eenvoudigheid zou verstaan. Laten wij maar niet zoeken in te dringen, maar bij Hem zoeken dat Hij ons wil leren en leiden, dan komt het wel goed. Want Hij is een getrouw Herder, een beantwoording in al onze belangen en behoeften. Ik vraag daartoe een wijle uw aandacht voor een woord der Schriftuur. Zoeken wij dan echter vooraf Gods aangezicht om een verbeurde, ons onmisbare zegen.

Tekst:

Het woord waartoe ik uw aandacht vraag, vindt u in de verzen 13 en 14 uit het ons zo-even gelezen tweede hoofdstuk uit Paulus' brief aan die van Éfeze. Ik noem u Paulus' brief aan de Éfeziërs, hoofdstuk 2: 13 en 14, waar Gods Woord aldus luidt:

13. *Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus.*
14. *Want Hij is onze vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en de middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende, Tot zover.*

Leerrede:

De apostel Paulus handelt hier in deze brief met de gemeente uit de heidenen, te Éfeze, die hem zeer lief was, welke hij mede in banden had geteeld. Wij weten hoe zij waren toen Paulus te Éfeze kwam: blinde afgodendienaars. Immers, men zei dat daar een beeld van de godin Diana uit de hemel gevallen was, en die gaven zij met elkander goddelijke eer. Het was ook geen kleinigheid, neen. Iets bijzonders, en heel Klein-Azië vereerde de godin Diana. Het was ook nog een winstgevend zaakje voor de stad.

Toen Paulus daar kwam met de leer der genade, probeerde satan - daar geldt zo'n verschrikkelijke rol in de wereld speelt - zijn kans om het Evangelie der genade krachteloos te maken. Maar het heeft hem weinig gebaat, want het Woord heeft toch zijn loop gehad, en er is daar een gemeente gesticht, waar Paulus deze brief aan heeft gericht. In de loop der eeuwen, en nòg, heeft God de Heilige Geest de inhoud van die brief in Zijn gemeente gebruikt tot zaligheid, tot onderwijs, tot troost en tot leiding.

De apostel spreekt dan hier tot die gemeentenaren, dat zij mensen zijn die eertijds verre waren. Hij bedoelt, dat zij oorspronkelijk zo ver van God af waren. De Joden werden gezegd nabij te zijn, want:

Hij gaf aan Jakob Zijne wetten,
deed Isrel op Zijn woorden letten;
Hij leerde z'in Zijn wegen wand'len.
Zo wou Hij met geen volken hand'len.

Immers, God had Zijn verbond opgericht met Abraham en zijn zaad tot in eeuwigheid. Daar lagen de heidenen oorspronkelijk buiten. Daarom worden zij gezegd ver te zijn, ver van God af. Zó ver, dat, al waren zij schepselen Gods en hadden ook zij van het kennelijke Gods in zich, zij toch goden dienden die van nature geen goden zijn, maar hout, steen, koper, ijzer enz., levende alzo in de grootste blindheid, en daarvoor partij trekkend. Dat zien wij in het grote oproer dat er te Éfeze ontstond.

Zijnde dan oorspronkelijk gelijk aan alle andere mensen, dus ook gelijk aan de Joden die van oorsprong ook zo waren, vijanden van de leer der genade, vijanden vanwege de duisternis die in hen is, een mens buiten God, in de zonde. Dat wordt hier in het bovenstaande vers genoemd: "Toen gij waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld. De inhoud is: een totale buitenstaander, en daarbij een totaal onwetende van God en van Zijn genade.

Wie was nu Paulus? Wie waren zijn mededienstknachten? Konden zij één mens bekeren? Konden zij blinde afgodendienaars brengen tot de heerlijkheid der kennis Gods en der genade? Neen, dat was uitgesloten. Paulus heeft niet één mens kunnen bekeren. Maar nu heeft het Gode behaagd door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven. De eenvoudige evangelieleer, de eenvoudige bediening van het Woord oefent zo'n invloed uit, dat het zelfs genoemd wordt: Zijn Woord is als een vuur, dat alles verteert wat geen delfstof is.

Verteert vuur dat alles, zo wordt door het Woord Gods en door de kracht Zijner genade alles verteerd wat zijn oorsprong niet uit God heeft. Het wordt ook een hamer genoemd, die als een steenrots te morzel slaat. Dat is dan een geweldige macht! Heeft het Woord Gods zulk een macht? Ja, dat heeft het.

Van nature geloven wij de leugen, want Jezus zegt: "Gij zijt uit de vader der duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen; die was een mensenmoeder van den beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven, want geen waarheid is in hem. Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen; want hij is een leugenaar, en de vader der leugen." Dat vloeit voort uit onze val in Adam. Daaruit geloven wij de leugen. Maar als nu de waarheid als waarheid haar kracht doet gelden, dat is zo'n macht, dan gaat alles er aan. Dat is als een hamer die een steenrots te morzel slaat.

Dat heeft ook zulk een kracht uitgeoefend in die heidense afgodische stad Éfeze, dat het mensen, die in totale onwetendheid waren, te sterk is geworden. Dat Woord is heerschappij gaan voeren, en waar dat het geval is, ja: waar meerder komt, moet minder zwichten. Wat is er bestand tegen de macht van God, Die Zijn Woord bekrachtigt? Is satan daartegen bestand? Neen. Zijn wij het? Neen. De zonde soms? die zulk een macht uitoefent, en waar wij het mee eens zijn, die als een zoete bete onder onze tong ligt, kan die voor de macht van God staande blijven? Neen.

Wat dan? Waar het Woord heerschappij gaat voeren, daar gaan wij de duivel aanmerken als een tiran, onszelf als één, waartegen wij met afkeer bezet worden, en de zonde wordt ons de dood. Dat doet de macht van het Woord, het Woord der waarheid, dat kracht gaat uitoefenen.

Ja zo'n invloed, dat, daar God Zijn Zoon gegeven heeft tot een verzoening der zonde - Die voor ons en voor alle mensen oorspronkelijk de verachte ziel is, Degene aan wie het volk een gruwel heeft, de Knecht dergenen die heersen (hoger staat Koning Jezus niet bij een mens aangeschreven) - Hij, de Schoonste gaat worden onder de mensenkinderen, op Wiens lippen genade is uitgestort.

Dat Hij zo het leven gaat worden en wij in Hem dermate het leven zien, dat Hij het doel wordt van ons leven, dat het zo wordt: als wij Hem hebben, hebben wij het leven, en trekken wij een welgevallen van den Heere. En als wij buiten Hem en buiten Zijn gemeenschap moeten blijven, dan zijn wij nu al ongelukkig, en straks nog eens voor eeuwig. Kunnen wij dat elkander aanpraten? Neen, dat gaat niet. Maar die macht oefent God door de prediking van het Woord uit. Hij doet dat Woord een inwerkende kracht op het hart hebben, en daardoor wordt dáárgesteld. Is het wonder, dat satan zozeer tegen de verkondiging van het Evangelie is? Er mag geredeneerd worden over de Bijbel: Petrus zegt, en Paulus komt nog zo uit te drukken, van alles en nog wat, maar de eenvoudige verkondiging van het Evangelie kan satan niet dulden. Want hij weet, dat, als het Evangelie in eenvoudigheid verkondigd wordt, God het wil gebruiken. Hij heeft dat ingesteld, en wil daarmee doen, en zegt dat Zijn Woord niet ledig tot Hem wederkeren zal, maar doen hetgeen Hem behaagt, en voorspoedig zal zijn in hetgeen waartoe Hij het zendt.

Waar God spreekt, moet alles zwijgen; daar is niets aan te doen. Daartegen baat geen hoogmoed, geen vijandschap, geen duivelslist. Wat Gods liefde wil bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet. Wonderlijk werk! Had God niet op een andere wijze kunnen werken dan door de verkondiging van het Evangelie? Wel zeker, waarom niet? Hij is toch de almachtige God; òf Hij dat gekund had! God had ons, als Hij middelijk wil werken, ook wel zalig kunnen maken door de dienst der engelen, die als hemelherauten uit het hemelhof ons rechtstreeks in gezag hadden kunnen overreden. Maar dat is Zijn wil niet.

Als een Cornelius in het gebed is, en er wordt een engel tot hem gezonden, dan is het woord van die engel (vooreerst hem vertroostend, dat zijn gebeden en aalmoezen tot gedachtenis waren opgekomen voor God), dat hij mannen moest zenden naar Joppe, en vandaar ontbieden Simon, togenaamd Petrus, die daar te huis lag bij een zekere Simon, een lederbereider, die zijn huis had bij de zee, en die zou hem woorden van zaligheid doen horen.

Nu zouden wij zeggen: maar het was toch veel eenvoudiger geweest, als die engel maar ineens tot Cornelius gezegd had waar het op stond. Neen, dat was niet de wil van God. Daar moest zelfs een man aan te pas komen, die op een nacht had gezworen: "Ik ken deze Mens niet", maar aan wie God Zijn genade had verheerlijkt, en Zijn Geest had geschonken, waaruit hij niet zó maar wat sprak, maar: "ik weet" en "ik ben verzekerd". God wilde hebben dat díe man kwam.

De kamerling is er mede een bewijs van.

Een engel des Heeren sprak tot Filippus, dat hij zich moest opmaken en gaan naar de weg die van Jeruzalem afdaalt naar Gaza, welke woest is. Als Filippus daar gekomen is, ziet hij daar de kamerling van de koningin der Moren, die naar Jeruzalem was geweest om te aanbidden en nu weer op weg was naar huis. Hij zat op zijn wagen en las de profeet Jesaja.

Het zou toch veel eenvoudiger zijn geweest, als het anders was gegaan, bijvoorbeeld dat die engel rechtstreeks die Moorman had aangesproken? Maar, zó is het de wil van God; Filippus moest daar zijn. Die Moorman leest het bekende hoofdstuk 53 uit Jesaja, en nadat Filippus hem aangesproken heeft, vraagt hij: "van Wien zegt de profeet dit, van zichzelf, of van iemand anders?" Dan lezen wij: "En Filippus deed zijn mond open en beginnende van diezelfde Schrift, verkondigde hem Jezus."

Het is wel een eigenaardige preekstoel, zo op een reiswagen over een woeste weg, maar Filippus gaat naast die man zitten en gaat hem verkondigen de zaken van het Koninkrijk Gods.

Dat is zelfs van die aard geweest, dat de Heilige Geest daar neergedaald is om het woord des Evangelies te bekrachtigen, zodat Filippus niet tot die man behoefde te zeggen: "Zeg, wat denk je er nu van om je te laten dopen?" Wel neen, de kamerling zegt zelf: "Zie daar, water; wat verhindert mij gedoopt te worden?" "Ja", zegt Filippus: "indien gij van ganser harte gelooft, zo is het geoorloofd." Nu komt hij met zijn geloofsbelijdenis voor de dag, en gaat zeggen wat God bij hem gewrocht had: "Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is." Dan dalen zij beiden af in het water, en Filippus doopt die man. Als dat gebeurd is, is er geen Filippus meer te zien. Dus God bewaart de Moorman er ook voor: "Oh man, een wonder!" Maar hij reisde zijn weg met blijdschap; hij kon het met Christus en Zijn genade best doen. Filippus kon best gemist worden.

Het is dus de wil van God, dat het geschiedt door de verkondiging van het Evangelie. Nu is Paulus dat Evangelie gaan verkondigen te Éfeze, en dat was dan aan mensen die afgodendienaars waren. Geen lieve, vrome mensen, aangename christenen; ja hoor, die hun plichten waarnamen. Neen, heidenen, die een godin vereerden en van dat beeld zeiden, dat het uit de hemel gevallen was. Als daar nu het Woord komt, dan oefent het die invloed uit, dat Jezus Christus in het middelpunt komt te staan van geloof, gedachten, en begeerten des harten. Hij is het doel.

Toe, hoe is het onder ons? Dàt is het Evangelie geweest bij die mensen in Éfeze. Wat heeft het Evangelie op ons uitgewerkt? Is Jezus Christus nu ook bij ons in het middelpunt komen te staan van ons hart, van onze gedachten, van ons begeren, van ons verlangen? Dat Hij het alleen geworden is en blijft? Want dat is de bedoeling Gods. Die heeft eenmaal uit de hemel getuigd: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelke Ik al Mijn welbehagen heb." Of Hij wil zeggen: daarbuiten erken ik niets, Hem alleen erken Ik. Hij wil van ons, dat wij Hem eveneens zouden erkennen, zouden eren. Daartoe gebruikt Hij dan de dienst des Woords. Dat wij het dan waarderen en ter harte nemen.

Nu begin ik te lezen: "Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus." Wat een woord is dat? Dat tekent ons, dat Jezus Christus hun niet alleen een Persoon geworden is, waar de toegenegenheid huns harten naar uitging, maar dat Hij, de Middelaar Gods en der mensen zijnde, dat ook voor hen is geworden. Als wij lezen over: "te zijn in Christus", en Jezus daar Zelf van spreekt: "zij in Mij", wat hebben wij daar dan onder te verstaan?

De staat van het ganse mensdom is toch, dat wij gerekend worden te zijn in Adam, uit kracht van onze afkomst en geboorte. Adam toch, stond als hoofd van het verbond der werken, en in zich vertegenwoordigde hij zijn ganse nageslacht. Dat verbond der werken was wel goed, maar Adam heeft dat verbroken, door vrij- en moedwillige overtreding, etende van de verboden boom, en is daardoor gekomen onder de vloek en het oordeel van een drievoudige dood, en wij in hem.

Nu kunnen wij dat niet zó nemen: dat ons geval sòms zo is, neen, maar dat is onze staat; als die door geboorte hier aanwezen verkregen hebben en nu aanstonds bij God gerekend worden te behoren tot deze tegenwoordige boze wereld. Gerekend in Adam, gerekend in het verbroken werkverbond, onder de vloek der wet, onder de drievoudige dood. Zijnde als wij het leren kennen in een gevangenstaat, waar wij zelf niet kunnen uitkomen.

Daarin kan veel gebeuren. Want in die staat kunnen wij in de zonde leven, ja, uitdrinken als water, maar het kan ook zijn, dat het Evangelie tot ons komt, gelijk als wij hier gesproken hebben van die mensen. Ja, het is God, Die in Zijn grote liefde en barmhartigheid door Zijn Geest en genade ons de zaken van Zijn Koninkrijk gaat ontdekken en openbaar brengen.

Dat door ontdekking zelfs openbaar wordt een volledige kennis van het verbond der genade, van de werken der genade, van de Persoon des Middelaars, van alle schatten en weldaden die in Hem zijn aan te treffen. Ja kortom, van heel het heilswerk, maar ... dat wij dan nòg zijn in onze oude staat, en dat al dat werk aan ons besteed wordt, om ons te roepen en te trekken dat wij terugkomen waar wij behoren te zijn: bij God, waar wij oorspronkelijk vijandig tegenover staan. Daarom staat er: "Ik trok ze met mensenzelen, met touwen der liefde." Aan de éne zijde openbaar brengend dat wij onder de vloek zijn: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der Wet, om dat te doen," en aan de andere kant worden ons al de schatten en weldaden geopend, om ons daardoor te trekken opdat wij zouden verstaan: in die oude staat waarin wij zijn, moeten wij ondergaan, maar in dat werk ligt begrepen: genade, zaligheid en eeuwig leven. Och, och, daarin ligt onze opkomst begrepen, maar in onze oude staat onze ondergang.

Dat alles is dus, zeiden wij, opdat wij de plaats zouden innemen: terugkomen bij God, en dat in schuld en schande. Dat wij niet buiten God zouden blijven zwerven. Heel kort lezen wij dat in Jesaja 45: "Wendt u naar Mij toe - en dan voegt God er bij - wordt behouden, alle gij einden der aarde! want Ik ben God, en niemand meer." Alsof Hij in het kort te kennen wil geven: als gij bij Mij komt, dan is het behoudenis, buiten Mij niet! Want uw staat is zó verschrikkelijk: wáár gij het ook zoekt, van Noord- tot Zuidpool, van Oost tot West, alles is te kort om u uit die staat te helpen. Dat kan Ik alleen, als de Almachtige en genaderijke God. Toe, Wendt u nu eens naar Mij toe!

Zo doet Hij dat door de verkondiging van het Evangelie, om een mens, die daarheen gaat onder zonde en vloek, te overreden: als gij dáár komt, dan vindt gij genade, zaligheid en leven. Is dat nu geen grote liefde? En waar nu dat Evangelie zijn werk gaat doen, ons pakt; daar moeten wij mee, en kunnen niet terug. Al zegt gij 1000 malen: maar dan is het kwijt, voor eeuwig verloren, toch kan men niet terug, men moet verder.

Vanmiddag, in de catechisatie, kwam in de vragen nog voor: "men zal u optrekken met haken, en uw nakomelingen met visangelen." Vissen in hun element bijten zo maar niet in de haak, en laten zich zo maar niet uit hun element halen. Maar vissers doen aas aan de haak, en dáárdoor happen ze toe, en zo worden ze uit hun element getrokken. Dat, zegt God, zal Ik u ook doen. Dat doet Hij door Zijn Woord. Dat is zo verheven, ja, al leven wij van nature in de zonde, wij happen dat aas in, en worden daardoor uit ons element getrokken. Als wij daaraan vastzitten, kunnen wij niet terug; van armoede moeten wij wel verder.

Vandaar: die het Woord moeten aannemen, van armoede moeten aannemen, reizen mede tot het einde, tot er overblijft een arme, ellendige zondaar, die in de hemel geen plaats heeft en op aarde geen steê. Waar dat het geval is, daar maakt God plaats waar geen plaats is. Het volk Israëls stond, na hun uittocht uit Egypte, ten laatste voor de Jordaan, en zag heel het land Kanaän, hetwelk het beloofd was, maar kon er niet één voetstap in zetten. Ze konden daar in de woestijn toch geen bruggen of schepen gaan bouwen. Nu zij er uit zijn, maakt God een weg waar geen weg is. Die weg is voor hen gemáákt.

Er zijn priesters, die met de ark vóórgaan, en zij moeten er op een behoorlijke afstand vandaan blijven. Doch zodra de voeten der priesteren in de Jordaan indoopten, stonden de wateren der Jordaan, en kwam er toch een weg waar geen weg was. Zij zijn er, als over het droge door heen gegaan, door de Jordaan. Ja als een beeld; gegaan door de dood heen in het leven. Een weg waar geen weg was. Dat gebeurt met een mens die meegaat tot het einde toe. Want waar zij er uit zijn, en God heerschappij gaat voeren, is het een afgedane zaak, aan onze kant voor eeuwig verloren. Daar houden wij op in Adam te bestaan, daar verliezen wij alle grond in onszelf, daar is het einde van een mens zoals hij is uit Adam.

Maar daartoe heeft God dan Zijn Zoon gezonden als de tweede Adam, om ons - waar wij alle grond kwijtraken en het aan onze kant voor eeuwig kwijt is - te leren kennen wat die tweede Adam heeft daargesteld voor ellendigen, vloekelingen, in Zijn zoen- en kruisarbeid op Golgotha: Hij heeft betaald voor de zonde en een eeuwige gerechtigheid aangebracht.

Daar ons pad ten einde is, en wij geen weg meer hebben, daar staat van: "Ik ben de Weg." Daar is Christus Zelf de weg, en Hij wordt ons daar ten grond. Daar neemt Hij ons in onze verlorenheid en pakt ons op krachtens Zijn arbeid op Golgotha, maar daar krijgt ook de ellendige zondaar gelegenheid om Hem daar aan te nemen, en dat doen wij door het ware geloof.

Nu wordt gezegd, dat wij door het geloof in Hem zijn. De vereniging des waren geloofs wordt in het Hooglied als volgt uitgedrukt: "Uw hals is als Davids toren, die gebouwd is tot ophanging van wapentuig, waar duizend rondassen aan hangen, altemaal zijnde schilden der helden." De hals verenigt het lichaam en het hoofd; maakt het tot één. Zo zijn wij door de geloofsvereniging één met Christus. Door die vereniging gaan onze zonden over op Hem, en Zijn verdiensten gaan over op ons. Dat brengt het geloof teweeg. Het geloof eigent zich dat alles toe. Het wordt dan ook in onze belijdenis genoemd als de hand, waardoor wij ons dat toe-eigenen. Verheven, aanbiddelijk werk der goddelijke genade! Worden wij dan eerst gezegd in Adam te zijn, nu worden wij door de geloofsvereniging met Christus gezegd in Hem te zijn.

Door de apostel wordt het hier ook - een nabij zijn - genoemd. "Zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus." Hier heeft de apostel het oog op, want hij spreekt van het bloed van Christus. Dat is gestort op Golgotha, daar heeft Hij voor de zonde volkomen betaald. De apostel wil ons te kennen geven, dat het door Christus' arbeid is, dat wij nabij gekomen zijn.

Hoe nabij? Hoe nabij zijn zij? Zij worden zó nabij: vooreerst gaan zij ontwaren, hoe God, Christus' arbeid aanneemt en aanmerkt. Die merkt Hij zo aan, dat Hij in ons geen zonde meer ziet. Nu, dat is al groot, als wij vrede genieten. Voorts geeft "nabij geworden" nog te kennen: als God, de eerste Persoon, de Vader, Zich dáárover gaat uitspreken. Want ja, dat is toch eigenlijk waar het over gaat, want dáár staan wij bij in de schuld. Als God Zich gaat uitspreken als Rechter, waarmede wij te doen hebben, en Hij ons vrijspreekt op grond van die arbeid, dan kan Christus zeggen: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt."

Alsof de Koning wil zeggen: Mijn arbeid heb ik aan hen vermaakt, en Mijn Vader heeft Zich daarover uitgesproken; wie zal daar wat tegenin brengen? Laat nu Beëlzebul met al zijn helse slaven maar opkomen! Wat is er aan te doen? "Nabij", wordt het genoemd, om ons te laten zien, hoe onze zaken bij God staan. "Want bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer." Zodat wij er achter komen: wij zijn zo nabij, dat wij uit de mond Gods horen, dat de zonde een afgedane zaak is, daar denkt God niet meer aan. Daarom:

Ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord.

Er was eens iemand, die de grond bij zichzelf verloren had, en waar openbaar was geworden van Christus als grond der zaligheid. In hoge mate blij en verruimd. Maar ja, er was: "zeg, dat is veel te eenvoudig", en dit en dat. Ja, ze was ruim, en toch ook weer niet. Ten laatste van armoede: "Oh God, hoe is het dan toch bij U? Want bij mij is blijdschap en soms ruimte, en toch kan ik niet uit de weg." Zij wist het ook niet. Daaruit was het bij haar: "Leer mij, o HEER, de weg door U bepaald." Totdat de eerste Persoon Zich ging uitspreken in het: "God is het, Die rechtvaardig maakt", en zij daaruit begreep: daarom zit er bij mij een haper; God zou Zich eens nader moeten gaan uitspreken, dat de zaken vlak zijn, en Hij de arbeid Zijns Zoons aanmerkt, opdat er niets meer blijft zitten. Toen Hij dat deed sloot het in: vrijheid. Dat is nabij.

Nòg nader is: "nabij geworden door het bloed des kruises", als openbaar wordt, dat Christus zo volmaakt afgedaan heeft door Zijn Zelfs arbeid op Golgotha, dat wij als kind bij de Vader gebracht worden, Die ons eigent als Zijn kind alsof wij het van nature waren, en wij weer terug zijn in de Oorsprong, waar wij eerst zo nabij waren, maar door de breuk en de zonde zó ver, ver, ver van af zijn geweest. Maar, nu weer bij Hem, om te mogen zeggen: nu ben ik een kind, door God bemind, en tot het geluk geschapen. Nabij! En dat alles door het bloed des kruises, het bloed van Christus. Wat krijgt nu een hoge waarde?

Datgene, waardoor wij vrede hebben met God, en God ons aanneming geeft: het bloed van Christus! Waarvan men zou gaan zingen: zoet, zoet is Jezus bloed. Want dat is het wat ons die vrede bezorgt, en waardoor wij gereinigd worden van onze onreinheid, waardoor wij aanneming verkrijgen, het kinschap deelachtig worden. Dat is alles op grond van Zijn bloedige arbeid. Dat is voor Zijn kerk.

Nu staat hier nog bij: "want Hij is onze vrede." Niet: want Hij is de vrede. Het is groot dat Hij de vrede is. Maar dít is de bedoeling, dat Hij onze, mijn, uw vrede is, zoals de apostel hier spreekt: "Hij is onze vrede."

De Joden en de heidense Éfeziërs waren druk bezig om zelf vrede te maken. Veel Éfeziërs roemden nog in hun godin Diana en de Joden in; des HEEREN tempel, des HEEREN tempel zijn deze, en dat zij naar de belofte Abrahams zaad waren. Maar Paulus doet heel anders. Die zegt: Hij is onze vrede. Wat ligt daar dan tegelijk in vervat? Toch dit: die vrede behoeven wij niet zelf te maken. Christus wordt genoemd te zijn de Vrededorst. Waar nu die Koning Zich bewijst, brengt Hij de vrede mee, want Hij Zelf is de vrede. Dus waar Hij heerschappij voert, kan een mens niet in onvrede komen, want Hij is onze vrede. Heb ik nu Hem, dan heb ik vrede, de zaligheid, alles, ja heel de erfenis.

De erfenis? Ja, in Hem. Want die krijgen wij hier niet in handen, en dat is maar goed ook. Adam had het in de staat der rechtheid in handen, maar die heeft het er helemaal doorgebracht, die heeft alles verspeeld. Nu is Christus onze vrede; hebben wij Hem, dan hebben wij heel de erfenis, wat Paulus noemt: "erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus." Maar de erfenis wordt in de hemel bewaard, en wordt door Petrus genoemd: "een onverderfelijke, en onbevlekkelijke, en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor u. Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, die bereid is, om geopenbaard te worden in de laatste tijd."

Dus, dát hebben wij; de erfenis staat vast. Het kapitaal hebben wij dus niet in handen, maar Hij is onze vrede, en nu geeft Hij ons net zoveel als wij nodig hebben. Nu ben ik een mens die van nature niet deugt, want ik zou altijd wel met volle zakken willen lopen, en liefst van alles al van te voren zijn voorzien. Maar dat gaat niet. Hij is onze vrede, telkens moeten wij uit Hem putten, Die alleen alles is, opdat Hij steeds alles voor ons zou kunnen zijn. Dus niet eens voor een gelegenheid, maar telkens weer. Te meer het is: ik weet het niet, ik ben niets, te meer kunnen wij er achter komen, dat Hij alles is. Te meer wij ervaren, dat wij hier maar huizen in een lichaam der zonde en des doods, in een wereld die in het boze ligt, dat satan ons steeds aanvalt en wij steeds in onvrede bij onszelf zijn, temeer kunnen wij er steeds achter komen, dat Hij onze vrede is. Want het is zó: Jezus geeft voor één pond kruis wel duizend ponden vreugd. Zien wij wel, dat wij buiten Hem niets hebben? Maar in Hem hebben wij alles. Het is ook des Vaders welbehagen, dat in Hem al de volheid wonen zou. "Want Hij is onze vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en de middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende."

Eén gemaakt. Alle volkeren één. Wij weten dat de volken uit elkaar zijn gevallen door de spraakverwarring; daardoor zijn alle volken van elkaar gescheiden. Wij weten ook, dat God uit al de beroeringen in de volkeren, Abraham uit het heidendom riep, en Zich hem en zijn zaad toe-eigende.

Zijn verbond met hem heeft opgericht en hem apart stelde. "Hij gaf aan Jakob Zijne wetten; deed Isrel op Zijn woorden letten."

Maar wanneer Christus de vrucht van Zijn arbeid openbaar brengt op het Pinksterfeest, en uit het zoele zuiden van het eeuwig welbehagen die Geest nederdaalt, in de gedaante van een geweldige gedreven wind, dan beginnen de discipelen te spreken met vreemde talen, gelijk de Geest hun gaf uit te spreken: Parthers, Meders, Elamieten enzovoorts. Al de toenmaals bekende wereldtalen, als bewijs dat alles wat door de zonde is, wordt opgeruimd. Alle volken één in Christus Jezus, niet meer gescheiden van God, maar één zijn met elkander in Christus Jezus; een even dierbaar geloof verkregen hebbende, maar ook ten nauwste verenigd zijn door Jezus Christus met God. De middelmuur des afscheidsels tussen Joden en heidenen verbroken, maar ook die muur van afscheiding tussen God en ons, om te genieten: waarlijk, Hij is onze vrede.

Wat ik u dan bidden mag, laten wij daarop zien dat er zo'n werk is. Wij zongen: "Leer mij, o HEER, de weg door U bepaald", en "doe mij op 't pad van Uw geboden treên", dat dàt dan in ons wone, om wat ons gepredikt wordt dáár te zoeken, tot zaligheid en eeuwig leven. Laten wij, zo ver wij daarvan weten, bij aan- en bij voortgang, ten nauwste aan Hem gebonden zijn, om dan verder uit Hem te leven en te putten alles tot zaligheid, leven en vergenoeging, opdat de Naam Gods geëerd, verheerlijkt, geroemd en geprezen wordt. Amen.

Slotzang: Psalm 72: 2 De bergen zullen vrede dragen ...

Zegen.